

**Západoněmecká
kinematografie ve 40. a
50. letech**

Situace v Německu po druhé světové válce

- okupace vítěznými spojenci – proces demokratizace a denacifikace Německa
- rozdělení země do dvou zón: Německá spolková republika, Německá demokratická republika
- Hospodářský zázrak západního Německa (éra Konrada Adenauera 1949–1963)

Německý filmový průmysl před a po roce 1945

- Do roku 1945 státní filmový monopol **UFI**:
  - kontrola systému výroby, distribuce a uvádění filmů
  - snaha konkurovat MPEA (Motion Picture Export Association)
- po roce 1945 konec vertikální integrace filmového průmyslu, prosazená forma volného trhu a soutěže

Úloha amerického filmu v západoněmecké kinematografii

- ovládnutí distribuční nabídky americkými filmy
- Ekonomické cíle se překrývají s politickými (proces převýchovy německých obyvatel šířením kapitalistické a antikomunistické ideologie).
- přelom 40. a 50. let – na západoněmeckém trhu až 200 amerických filmů ročně

Západoněmecká kinematografie ve 40. a 50. letech

- neúspěšné pokusy o vytvoření systému výroby hollywoodského typu
- existence řady malých produkčních firem s často malým investičním kapitálem
- početná filmová produkce (kolem 100 filmů ročně), ale oslabená pozice na trhu – MPEA nemá žádná omezení importu
- Distribuce starších amerických a německých filmů se vyplatí více než investice do nové německé tvorby – regulování rozpočtů německých filmů.

Západoněmecká kinematografie ve 40. a 50. letech

Kontinuita se starým výrobním systémem:

- ve východním Německu – státní filmový monopol DEFA
- západní Německo – problém denacifikace filmového oboru + kontinuita tvorby

Západoněmecká kinematografie ve 40. a 50. letech

Další komplikace:

- Rozdělení produkčních center mezi Hamburg, Berlín a Mnichov
- Málo investic pro vytvoření dobré kinematografické infrastruktury
- Distribuční firmy jsou napojené na americké společnosti.
- Postupující snižování návštěvnosti v 50. letech

Západoněmecká kinematografie ve 40. a 50. letech

Žánrové složení západoněmecké filmové tvorby se příliš nemění:

- Heimatfilmy
- Komedie
- Romantizující historické filmy
- Horské muzikály

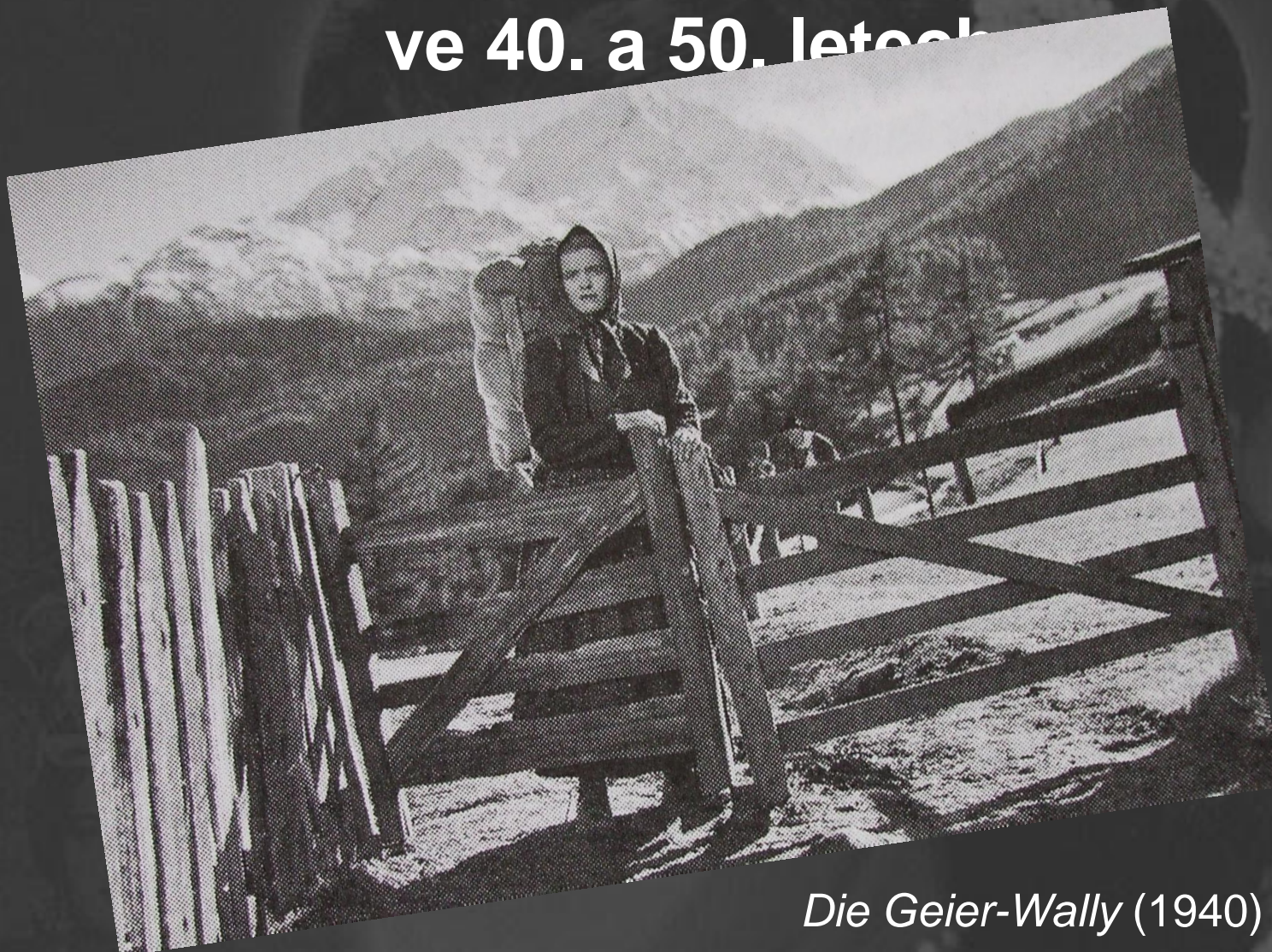

Západoněmecká kinematografie ve 40. a 50. letech

Die Geier-Wally (1921)

Západoněmecká kinematografie ve 40. a 50. letech

Die Geier-Wally (1940)

Západoněmecká kinematografie ve 40. a 50. letech

Die Geier-Wally (1956)

Západoněmecká kinematografie ve 40. a 50. letech

Die Geier-Wally (1988)

Západoněmecká kinematografie ve 40. a 50. letech

Žánrové filmy – motiv „eskapismu“

- Wolfgang Staudte
  - Kurt Hoffmann
- Gerhard Lamprecht
  - Rolf Thiele

Západoněmecká kinematografie ve 40. a 50. letech

- Společensko-kritických filmů ze současnosti málo:
Ztracený / Der Verlorene (1951, Peter Lorre)
Most / Die Brücke (1959, Bernard Wicki)
Růže pro státního návladního / Rosen für den Staatsanwalt
(Wolfgang Staudte, 1959)
Posvícení / Kirmes (Wolfgang Staudte, 1960)
- Art cinema jako alternativa vůči hollywoodské dominanci se v Německu neprosadilo.
- Export výrazně převažuje nad importem.

Západoněmecká kinematografie ve 40. a 50. letech

- Od počátku 50. let probíhají diskuze o potřebách změny postavení německých filmů na domácím trhu.
- Utváření profesionálních organizací, usilujících o podporu rozvoje filmu od vlády

Západoněmecká kinematografie ve 40. a 50. letech

Sponsorship x Censorship?

- systém ručitelských úvěrů (Ausfallbürgschaften) – udělování vázané na schvalování státním filmovým sborem
- princip „balíkové“ podpory – podpora monopolistické situace na trhu (nová UFA), maření snah nezávislejšího sektoru
- princip daňových úlev – vázáno na systém hodnocení Filmbewertungsstelle Wiesbaden (FBW)

Západoněmecká kinematografie ve 40. a 50. letech

- **60. léta** – v podpoře filmu nastávají decentralizační tendence, pravomoci přecházejí do kompetence federálních států, nikoliv federální vlády
- Stupňující se podpora kinematografie od **ministerstva vnitra** – podpora festivalů, udělování výročních cen, granty pro krátké kulturní filmy